Rok VI. Kraków-Podgórze, Piątek 3 Stycznia 1908 Nr.

2 Cena Numeru centy w Krakowie i Podgórzu; 3 centy na prowincyi.

PRENUMERATA
miesięcznie w Krakowie 1 K., z dostawą do domu 1 K. 50 h.; na prowincyi z przesyłką pocztową 1 Kor. 50 hal. — Prenumerata za granicą 1 mrk. 50 f., 2 fr. 1 rs.
POJEDYNCZE EGZEMPLARZE NABYWAĆ MOŻNA WE WSZYSTKICH AGENCYACH PISM I NA WSZYSTKICH DWORCACH KOLEJOWYCH.

NOWINY

Dziennik niezawisły demokratyczny illustrowany.

Redakcya i Administracya „Nowin": Kraków, Rynek gł. L. 8, Tel. 627. Redaktor przyjmuje od godziny 11 do 12 w południe. — Ekspedycya „Nowin" w drukarni Rynek gł. L. 8.

REDAKTOR NACZELNY: LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustnie, telefonicznie i listownie przyjmuje... od godziny 9 rano do godziny 7 wieczorem w biu... Rękopisów nie zwraca się...

„NOWINY" wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 5-tej. — Cena numeru 2 centy w Krakowie, 3 cen...

Prosimy odnowić prenumeratę na styczeń.

Numer „Nowin" kosztuje: w Krakowie i w Podgórzu 2 centy, na prowincyi 3 centy.

Prenumerata miesięczna w Krakowie i Podgórzu 1 kor., na prowincyi 1 kor. 50 hal.

Każdy prenumerator „Nowin", który pozyska nam 5 abonentów (i prześle za nich prenumeratę) będzie przez miesiąc otrzymywał „NOWINY" bezpłatnie.

Bezpłatne „premia" dla abonentów „Nowin".

Każdy, kto złoży lub prześle Administracyi „Nowin" (Rynek gł. 8, I. p.) **całoroczną prenumeratę** (w Krakowie bez odnoszenia Nru do domu 12 kor., z odnoszeniem do domu 18 kor., na prowincyi 18 kor.) otrzyma — na prowincyi z przesyłką franco —

kalendarz Wojnara na r. 1908

(do wyboru „Polak", „Gospodarz", „Maryański").

Tylko ci abonenci mają prawo do premium, którzy zaabonują „Nowiny" wprost w Administracyi: Kraków, Rynek gł. 8, I. p.

Wybory do Sejmu.

Wybory do Sejmu (25 luty — 6 marca) odbędą się, jak wiadomo, na podstawie starej ordynacyi wyborczej, wedle której Sejm składa się z

12 wirylistów (8 arcybiskupów i biskupów, 1 prezes akademii umiejętności, 2 rektorów uniwersytetów, 1 rektor politechniki);
44 posłów wybranych z wielkiej własności;
28 posłów z z miast;
3 posłów z Izb handl.-przemysł.;
74 posłów z gmin wiejskich.

Nowe wybory zmienią według wszelkiego prawdopodobieństwa w znaczący sposób **stosunek stronnictw sejmowych do siebie** — oraz stosunek grup **narodowościowych.** Konserwatyści w poprzednim Sejmie mieli 44 mandatów z wielkiej własności, 4 mandaty z miast i 39 mandatów z kuryi wiejskiej. Przy nowych wyborach bardzo wątpimy, aby konserwatyści znaleźli ostoję dla siebie krom w kuryi wielkiej posiadłości i oczywiście w gronie wirylistów. Może uda się im jeszcze zagarnąć kilka mandatów wiejskich, ale z trudem. Minęły dawne dobre czasy — i po wyborach powszechnych do parlamentu prawyborcy i wyborcy po wsiach będą dla starostów stanowili twardy orzech do zgryzienia.

Pod względem narodowościowym zmieni się stosunek jak przewidzieć można na korzyść Rusinów, którzy w poprzednim Sejmie mieli 13 mandatów, a obecnie liczą na 35, a „Diło" w swej megalomanii aż na 46! Oczywiście mandaty ruskie mogą być tylko zdobywane w kuryi wiejskiej.

W ogóle wybory w kuryi małych posiadłości będą najbardziej interesujące i agitacya wyborcza przybierze tu największe rozmiary. Co do miast bowiem konserwatyści rychło zmiarkują, że stracili wszelkie widoki powodzenia i mimo „prawicy narodowej" zrezygnują z prowadzenia kampanii przeciw demokracyi, która stanie do walki solidarnie. — Natomiast po wsiach w Galicyi zachodniej kampania wyborcza będzie ognistą i skutkiem rozbicia centrum ludowego, tem ciekawszą. — Będą tu rozmaite sojusze zawierane. Trzy stronnictwa wystąpią tu w szranki: ludowcy, stojałowczycy i konserwatyści, względnie „rolnicy" z grupy Kozłowski—Pastor. We wschodniej zaś Galicyi ruscy haidamacy wytężą wszystkie siły, aby odebrać Polakom posiadane mandaty. Tam więc ze strony polskiej walka nie tyle partyjny, ile narodowy musi mieć charakter — i wszystkie stronnictwa polskie winny się tam zjednoczyć, aby wspólnemi siłami odeprzeć teror „ukraiński".

Socyaliści przy nowych wyborach małą tylko mogą odegrać rolę; samoistnie nie mają znaczenia, mogą jeno popierać inne stronnictwa.

Zjazd posłów demokratycznych w Krakowie.

Jak już donieśliśmy, ... w Krakowie zjazd demokratycznych posłów do sejmu i do parlamentu. Dnia 4 stycznia obradować będą osobno poszczególne grupy: narodowo-demokratyczna, polskiego stronnictwa demokratycznego i demokratyczna; dnia 5 stycznia nastąpią wspólne obrady. Zjazd da niewątpliwie początek bardzo szerokiej akcyi politycznej i społecznej w kraju.

Stanowisko grupy chrześć.-dem. księdza Stojałowskiego.

Rozbicie „centrum ludowego" wywoła po wsiach zaciętą walkę między stronnikami ks. Stojałowskiego a niedobitkami, kupiącemi się około ks. Pastora. — Ks. Stojałowski w noworocznym N-rze „Wieńca" oświadcza, że weźmie energiczny udział w kampanii wyborczej, ale *sam nie będzie kandydował.* „Walczyć o mandat dla siebie, tak, jak w Bocheńskiem przy ostatnich wyborach, nie myślę bynajmniej. — Po 33 latach pracy zdobywać mandat takim wysiłkiem, to już nie na mój wiek i nie na moją pracę".

Dalej pisze ks. Stojałowski: „Termin wyborczy ośmiotygodniowy, w innych warunkach wystarczający, przy zamieszaniu, jakie panuje obecnie w całej polityce krajowej, jest rzeczywiście krótki, co także obmyślono dla korzyści tych, którym zależało na utrzymaniu starej ustawy wyborczej.

Sądzimy jednakże, że nie wiele pomogą te wszystkie „sztuczki i zabiegi", bo wyborcy gmin wiejskich tem usilniej dołożą starania i pracy, aby z gmin wiejskich nie wyszedł żaden „stańczyk", ani żaden „kozłowita", lub inny tajny poplecznik i liziń, obrońca „stare... ...".

Za... ...tem energiczniej, że pójdziemy do walki nie tylko o własnych siłach, ale będziemy musieli zapewne stoczyć trudną walkę z „kozłowitami" i innymi liziniami".

Rusini gotują się!

Rusini wszelkich odcieni (ukrainofile, moskalofile i radykali) na odbytych w czasie świąt we Lwowie i Stanisławowie zjazdach postanowili przystąpić bezzwłocznie do szerokiej, energicznej akcyi przedwyborczej, do tworzenia organizacyj po miastach, powiatach i wsiach poszczególnych, do gromadzenia „funduszów b...lowych" itd. itd.

„Diło" w artykule „Gotujmy się!" omawia najpierw ubiegłą kadencyę sejmu galicyjskiego i pisze, że ona była dla Rusinów może najgorszą ze wszystkich dotychczasowych kadencyj, gdyż przyszło w czasie jej trwania do secesyi ruskiej (sprawa gimnazyum stanisławowskiego) i do uchwalenia ustaw, które oddają naród ruski pod pełną władzę (?) Polaków. „Polskie projekty sejmowej reformy wyborczej zmierzają ku temu, aby naród ruski nie tylko był w ... wykluczony od ustępstw, jakie klasy uprzywilejowane przyznają ludowi polskiemu, lecz także, ... wedle możności był jeszcze bardziej ujarzmiony". „Naród ruski może się tylko cieszyć", że sejm w dotychczasowym swym składzie nie uchwalił reformy wyborczej, bo „dotychczasowa ordynacya bądź co bądź przyznaje Rusinom możność wybierania 46 (?) swych posłów".

Dalej pisze organ narodowiecki: „Nowe wybory sejmowe odbędą się pod hasłem reformy wyborczej. Nie będą to zwyczajne sobie wybory, lecz wybory, które na całe dziesiątki lat zadecydują o politycznej przyszłości kraju, a zarazem o nacyonalno-politycznej przyszłości narodu ruskiego. Społeczeństwo polskie napręży wszystkie ... z tych wyborów nasza (narodowa) ... sza, tak, ab... mógł przeprowadzić wyborczą reformę ... znanych przeszkód, według planów „na zniszczenie Rusi".

Hr. Dzieduszycki o polityce polskiej.

Wojciech hr. Dzieduszycki udzielił „Gazecie Narodowej" odpowiedzi na kilka pytań w najaktualniejszych sprawach polskiej polityki w chwili obecnej:

W kwestyi pruskich projektów antypolskich podniósł hr. Dzieduszycki pytanie: Co mogło rząd pruski skłonić do tak bezprzykładnego kroku, jakim mianowicie jest cel polityki tego rządu? Na pytanie to daje hr. Dzieduszycki następującą odpowiedź: Na ucisku Polaków ugruntował rząd pruski przymierze z Rosyą, radby więc na tej samej podstawie wciągnąć do trójcesarskiego sojuszu także Austryę, odnowić dawne święte przymierze, a stanąwszy na jego czele, odzyskać chwilowo straconą hegemonię w świecie. Zapomocą wywłaszczenia pragną Prusy przeobrazić okręgi wyborcze, przez zakaz używania języka polskiego uniemożliwić do reszty jawną agitacyę. W ten sposób zastępstwo polskie w pruskim sejmie i niemieckim parlamencie mogłoby zostać zniszczone.

Skutek będzie straszny. Dzielnica gotowa się zamienić w polską Irlandyę. Powstaje pytanie, czy rząd pruski tego właśnie nie chce, czy nie chce zradykalizować Poznańskiego, w nadziei, że tem wzmoże radykalizm w Królestwie Polskiem i na Litwie i uniemożliwi odrodzenie tych dzielnic Polski, zapobiegnie wszelkiemu wpływowi P... cyjnym i ana... przyjaciela i ... go rydwanu p...

Lecz idzi... hr. Dzieduszy... objawy oburz... a celem obł... Wiednia z p... wiście poróżn... mi, podko... Austry... łości i ... stryi, ...

... że postępowan... niebezpieczeńs... Austryi z Pru... sojusz ten nie... stwa, ani dzis... ło polskie s... Prusom tylko... tu państwu, j... sprawiedliwoś... zumiało intere...

Podobny j... może grozić P... państwa i je... przed takimi... tał poważn... ... Rusinów nie tyle ... ...go narodu, ile o szkodę Pols... szycki przypomniał także niebez... żące ze strony syonistów i głosz... listów zasady autonomii narodo... bar. Becka zaznaczył wprawdzie ... nas przychylność — lecz rządy ni... Włączone przez obecny rząd do je... dwie bardzo doniosłe kwestye, mia... godzenia sporów narodowościowych ... administracyi mogą być załatwione *na ...rzyść, albo też na naszą wielką szkodę.* ... mógłby niebezpieczeństwo to do pewne... zmniejszyć, że zniknąłby niemal wszel... niepokojów, a mianowicie wstąpienie lu... Koła polskiego. Takie wzmocnienie Ko... go podniosłoby znaczenie narodu naszeg... ko w granicach Austryi".

Pan Styczeń!

Wesoły to pan, a lubi ściskać lu...aż ... Przyjechał sobie dopiero wczoraj do Krako... odrazu tak się energicznie wziął do zaznacz... swojej obecności, że ludziom aż nosy pu... a wąsiska i brody lodem się ścinały.

Spotkałem się z panem Styczniem na Ryn... o samej północy, kiedym wracał z wesołej S...westrowej zabawy do domu. Miałem niby g... trochę przyprószony, ale jak tylko dwunasta w...biła na zegarach miejskich, uczułem, jak mi z ...wy wszelaka trunkowość pod wpływem zimna ...ruje, a w oczach zaczyna się rozjaśniać.

O! źle! Pan Styczeń zabrał się na ...

Nowy

Żyd wieczny ...

...ciele wyższe zdolności, Adryanna uczuła nagle względem niego pewne podejrzenie.

— Panie! — rzekła do Rodina — ludziom, których szanuję, wypowiadam zawsze wszelkie wątpliwości, jakie we mnie wzbudzają, aby się usprawiedliwili i wytłomaczyli to, w czem ja mylić się mogę.

— Może tu idzie o moją podróż do zamku Cardoville, o krzywdzące propozycye, uczyni... uczciwemu człowiekowi?... ależ, dla Boga... już mówiłem pani...

— Nie, nie, nie o to mi... Adryanna. — Pan ... pytania i ...

...ściśle ... deli... ...abym ...ości, ...łeś

...czywiście mieć jakąś ważną wadę... lub szkodliwą namiętność.

— Biorąc rzeczy ogólnie ... musi by... wdą.

— I co do m... także jest p...

— Wie... ...?...

— ... przyznaję, że mam ... ...dziestu lat niweczy ws... ...ego losu.

— ... wadą jest?...

— ...onieważ pani koniecznie ... ...ba, lowiedz się więc, ...two... tak, lenistwo... ...ałowej czynności, do w... dzielności do wszel... bieranemi od ... franków ... człowie... jeg...

pracy. Stał sobie oparty o latarnię, zamatulony w potężne futro, gładził sobie lodowatą brodę i patrzał, jak on to swojem tchnieniem przywracał ululanym jegomościom przytomność.

Ukłoniłem mu się grzecznie, a jakże. Z takim panem to nie można inaczej, zwłaszcza, jak kto niema futra na zimę.

Skinął głową.

— Wszystkiego dobrego panu życzę przy tym Nowym Roku — mówię do niego.

— Dziękuję — odparł. — Ja panu także.

— Tak się pan odrazu wziął do nas na ostro, panie Styczeń? I czemuż to?

[illegible] musiałem ścisnąć powietrze mrozem, [illegible] rym duchom Krakowa i starym brzu[illegible] „Czasu“, którzy sobie urządzają na [illegible] nad Krakowem, odjąć animu[illegible] ochotę do gonitwy napowie[illegible]

[illegible] czytuje „Czas“?

[illegible] mnie już i złości nai[illegible]

[illegible] zyniesie w tym nowym

[illegible] gardliwie — nowe[illegible] wędlin, jarzyn, mie[illegible] krakowskie specya[illegible] m luty, pokażę wam

[illegible] taki zagniewany? [illegible] eno lubię umiarko[illegible] ory, temperamenty [illegible] duchy krakowskie [illegible] ają się, zaczynają [illegible] lniczą — muszę [illegible] hę uspokoją. Na [illegible] tusz.

[illegible] ssy.

[illegible] dając sę-[illegible] ? Będzie [illegible] ojego w

[illegible] przyj-[illegible] pogada.

[illegible]! *j. r.*

[illegible] tku i mody.

[illegible] lynnych wzorów. — [illegible] budżetu modnej da[illegible] ka“ moda. — Mody

[illegible] kobieta rozporządza, [illegible] ną, wydać się wspa[illegible] się z nią po maco[illegible] ta, sprytna, z nakazów mody zabierze [illegible] niej jest odpowiedniem. Moda, dawna [illegible] i władczyni, spuściła trochę z tonu [illegible] z bezwzględnej tyranii. Pozwala [illegible] bą mówić. Corocznie wynajdują nowe [illegible], których nazwy zdradzają już ich tenden[illegible] śli notabene przy materyach mówić można [illegible] ncyi. Naprzykład teraz tak modna tkanina [illegible]: „La Voluptueuse“. Coraz miększym, [illegible] szym i bogatszym w jedwab jest materyał, [illegible] wielkie domy krawieckie używają dla [illegible] pięknych klientek.

W czem leży tajemnica tych wielkich pary[illegible] zakładów kobiecego wdzięku i zbytku? Jeśli [illegible] ka wynajdywania owych małych cudownych [illegible] rów smaku byłaby tak łatwą, to elegantki ca[illegible] o świata nie ubierałyby się podług paryskiej [illegible], a częściowo w Paryżu. Jeśli sztuka wyko[illegible] ywania toalet nie byłaby specyalnością francu[illegible] ką, zastępcy jej nie mieliby tak poważnego to[illegible] warzyskiego stanowiska, jakie posiada p. Worth, [illegible] radca monarchiń i królowych, czy p. Doucet, [illegible] ciel wszystkich modnych autorów dramaty[illegible], których bohaterki ubierał i paru innych krawców paryskich.

Podczas gdy ukoronowane klientki często nie zadają sobie trudu wchodzenia przy zamawianiu toalet galowych i innych w szczegóły, a barwę, kształt, ugarnirowanie a nawet i cenę sukni zostawiają do dyspozycyi krawcowi — księżniczki teatralne są bardziej skrupulatne. Wiele artystek usiłuje ubierać się podług własnych pomysłów i rysunków. Równie jak rozmaici szefowie wielkich magazynów mody, badają one obrazy z rozmaitych epok w Luwrze, Musée de Cluny i t. d. [illegible] Sorel, która w komedyi francuskiej gra [illegible] sta[illegible] się w ostatnich czasach modną, [illegible] interw[illegible] wom i artykułowi o poglądach na [illegible] zbyt[illegible] kobiet. Choć twierdzi, iż szykownie i [illegible] tanio można się ubrać nawet za tanie pieniądze, [illegible] iż sama wydaje rocznie na tualety k[illegible] 000 fr. Swoją drogą to jeszcze nie tak [illegible] bierze pod uwagę ceny za futra, bieli[illegible] ną [illegible]. Przy budżecie 200.000 [illegible] na [illegible] sobie „biedna“ artystka pozwolić na suknię, zdobną staremi prawdziwemi koronkami, która sama kosztuje 60.000 fr. Suknię taką ma rosyjska carowa wdowa.

Gdy już mówimy o cenach, wspomnieć należy o budżecie kobiety światowej paryskiej na tualety, „absolutnie“ niezbędne. Prosty kostyum tailor made na ranną promenadę w Bois de Boulogne, na sprawunki w mieście, kosztuje 500 fr. Do tego koronkowa szmizetka lub haftowana jedwabna tiulowa bluzka 250 fr.

Popołudniowa tualeta na five o'clok, koncerty, na matinées sporządzona z aksamitu, crepe de Chine i t. d. = 800, 1000, 1200 fr — Suknia na obiady czy wieczory z chiffon czy mousselline de soie czy crepe de Chine, srebrem i złotem przetykane suknie tiulowe, perłami zasłane fourreaux, tualety z koronkowemi inkrustacyami, ciężkie jedwabne lub złote pasmanterye od 12.000 fr. w górę aż do cen bajecznych.

Każdy wielki dom ma swych rysowników i rysowniczki, które podług klasycznych wzorów i uproszczeń lub po poprzedniej konferencyi z „Premiere“ i „Directrice“ nowe modele przelewa na papier.

Kompozycya nowej sukni odbywa się na żywym „mannequin“, na pięknie zbudowanych panienkach na próby. Jak często zmienia się fałdy i szwy, zanim tak „directrice“, jak „prémiere“ i sam szef są zadowoleni z nowo stworzonego fasonu! Czasem przypadkowo stworzy się model. — Opowiadano, że tego lata tak modne japońskie rękawy nie powstały jedynie dzięki zamiłowaniu do japońskich haftów, lecz okoliczności, iż przy użyciu bardzo kosztownych tkanin materyę często dopiero na manekinie się kraje. Zdarzyło się, że materyał spadający na ramiona, utworzył naturalny rękaw, który podobnym był zupełnie do japońskiego. — W wszystkich większych „ateliers“ mody, są zręczne robotnice, które umieją sztucznie komponować rozmaite harmonie barw i z odcieni barw w gazie i jedwabiu tworzyć melodyjne dzieła.

Jak niesłychanie poważnie krawcy paryscy biorą swój zawód i jak wysoko są cenieni ze strony publiczności, o tem przekonać się można na tak zw. próbach krawieczyzny teatralnej. — [illegible] róby te poprzedzają generalną próbę sztuki. — I [illegible] np. widzi się na generalnej próbie jakiejś nowoczesnej sztuki w teatrze francuskim tuż obok autora, dyrektora teatru i reżysera także przedstawicieli instytucyi krawieckich, dostarczających kostyumów dla aktorek.

Mody paryskie rozpoczynają swe wędrówki po świecie od sceny. Za pomocą sztuki, która znalazła poklask u publiczności, można najłatwiej w obieg puścić nową jakąś odmianę mody, ale z drugiej strony los nowego utworu wielce zależny jest od efektu, jaki wywierają nowe stroje występujących w sztuce osób.

Ostatniomodne suknie pozbawiają kobiety w[illegible] [illegible] spodnic. Są one bowiem tak wąskie [illegible] tak obcisłe, że Paryżanki wyglądają w[illegible] nie przyzwoite. Aby jednakże nie zbyt drażnić pruderyi, ramiona i szyja będą kryte gazą i koronkami. Dewizą dla nadchodzącego sezonu, tajemnicą mody na rok 1908 mogłyby być słowa: „Osłaniać — a pozwalać odgadywać“.

Wrzenie wśród górników niemieckich.

Z Bochum donoszą: Wczoraj odbyło się w okręgu rurskim wiele zgromadzeń, zwołanych przez związki robotników górniczych z powodu rozbicia się układów o reformę gwarectw.

Mowcy wzywali do wzmacniania organizacyi na wypadek ostrej walki, zaś na kilku zgromadzeniach objawił się nastrój strejkowy. Przyjęto wszędzie rezolucye, w których pochwalono stanowisko przełożonych gwarectw (przełożeni na konferencyi w Essen odrzucili proponowane zmiany statutu 235 głosami przeciw 88, podczas gdy przedstawiciele zarządów kopalń zmiany te jednogłośnie przyjęli) i przypisują winę rozbicia układów przedstawicielom kopalń.

Wyrażono wreszcie żądanie, aby ustawodawstwo górnicze zostało uregulowane przez parlament, jako instytucyę, wybraną na zasadzie równego, powszechnego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

Sprawa takiego lub innego załatwienia reformy statutu gwarectw robotniczych, dotyczy około 300.000 górników, zajętych w kopalniach węgla i rudy żelaznej, nastrój więc strajkowy, jaki według powyższego telegramu objawił się na zebraniach, może być zapowiedzią ciężkiej walki, a nawet kryzysu przemysłowego w Niemczech.

Dajmy nauczkę bezczeln[illegible] hakatystom w Opawie.

Bojkotujmy piwo opaw[illegible]

Precz z fabrykatami op[illegible] skimi!

Co słychać w mieście?

Kalendarzyk na piątek.

Teatr miejski: „Szkoła“, Z. Kaweckiego, o godz. 7-mej wieczór.

Uniwersytet ludowy: „Patryotyzm w literaturze polskiej w pierwszej połowie XIX. stulecia“, wykład prof. T. Pazdanowskiego, o godzinie 8 mej wieczór.

Cyrk Edison: Przedstawienie kinematograficzne o godz. 8-mej wieczór.

Początek powieści „Nowy Żyd Wieczny Tułacz“ będzie za 2—3 dni rozesłany wszystkim nowym abonentom i do wszystkich agencyj.

Mróz. Rok 1908 zaczął się wcale nie wesoło. — W sylwestrową noc mieliśmy mrozik wcale porządny, nowy rok nie pofolgował, a dzisiejszej nocy mróz dosięgnął 20 stopni. Dzisiaj rano do godziny 11 mieliśmy prawie 16 stopni mrozu C. Ładna perspektywa, jak tak dalej pójdzie!

Wybory do Sejmu w Krakowie. Dzisiaj wieczorem pojawiły się na mieście afisze namiestnictwa, ogłaszające termin wyborów do Sejmu krajowego. Miasta wybierać będą dnia 2 marca b. r.

Magistrat krakowski zarządził już wszelkie prace przygotowawcze do wyborów. Kierownictwo biura wyborczego, mającego się zająć ułożeniem listy wyborców oraz legitymacyj wyborczych, objął naczelnik biura statystycznego dr. Sikorski. Biuro rozpoczęło już wczoraj swoje czynności.

Wydział aprowizacyjny magistratu, utworzony niedawno specyalnie w celu uregulowania stosunków targowych i zapobieżenia wzmagającej się z dnia na dzień drożyźnie, rozpoczął dzisiaj urzędowanie. Wydział mieści się w nowo wybudowanem skrzydle gmachu magistrackiego. Kierownictwo wydziału objął p. Sawiński, jego zastępcą jest dr. Kleja. Przy wydziale aprowizacyjnym mieści się od wczoraj również weterynaryat, który dotychczas połączony był z fizykatem miejskim.

Losy krakowskie. Dzisiaj o godz. 9 rano odbyło się w sali Rady miejskiej 52 ciągnienie losów krakowskich. W skład komisyi wchodzili: prezydent miasta dr. Leo jako przewodniczący, radcy Schwarz i Birnbaum, notaryusze Klemensiewicz i Adamski, z wydziału rachunkowego pp. Życieński i Krzyżanowski. Ciągnienia losów dokonały dziewczątka z zakładu dobroczynności.

Główna wygrana w kwocie 50.000 koron padła na los numer 56.364; druga wygrana w kwocie 6.000 kor. na los nr. 11.365. Po 1.200 koron wygrały losy numer: 24.612, 34.736, 38.097, 39.043, 61.140.

Następnie rozpoczęło się ciągnienie losów, wygrywających po 60 koron. Ciągnienie to potrwa przez pięć dni.

Bank galicyjski złożył z okazyi poświęcenia skarbca 300 kor. na biednych miasta Krakowa. Kwotę tę [illegible] bank prezydyum miasta.

Z powodu śmierci śp. Dunajewskiego [illegible] we[illegible] przysłano dra Leo depesze [illegible] [illegible] od członka Izby panów dra [illegible] [illegible] prezesa Rady naczelnej stronnictwa Młodoczechów dra Skardy i od byłego zastępcy marszałka krajowego czeskiego A. O. Zeithammera.

Z teatru miejskiego. Afisz sobotni „Zemsty“ Fredry przedstawia się j. n.

Cześnik	p. Zelwerowicz
Klara	„ Borodziczowa
Rejent Wilczek	„ Sosnowski
Wacław	„ Węgrzyn J.
Podstolina	„ Krysińska
Papkin	„ Leszczyński
Dyndalski	„ Solski
Śmigalski	„ [illegible]
Perełka	„ Bojnarowski
Murarz	„ Puchalski
Murarz II	„ Miarczyński

„Narzeczona w depozycie“ i „Mąż idealny“ Wilde'a, wypełni[illegible] teatr do ostatniego miejsca we wtorek i we środę. Następne przedstawienia tych interesujących sztuk — w tygodniu przyszłym. — „Szkoła“ Kaweckiego grana będzie w piątek pierwszy raz po cenach popularnych. Będzie to 19-te przedstawienie tej komedyi.

Wykłady o hodowli i weterynaryi. Zarząd pow. Kółek rolniczych w Krakowie urządza w dniach 15, 16, 17 i 18 stycznia 1908 r. wykłady z zakresu hodowli i weterynaryi dla członków Kółek rolniczych powiatu *krakowskiego, chrzanowskiego, wielickiego i podgórskiego.* Program kursów jest następujący: p. dr. M. Pańkowski: Hodowla zwierząt domowych 3 godziny, p. Jan Wasung: Żywienie inwentarza 4 godziny, p. inż. Z. Chmielewski: O wadach mleka 1 godzina i O przeróbce i sprzedaży mleka 2 godziny, p. St. Kwiecinski: Pomoc przy porodach i w nagłych wypadkach 4 godziny. Razem 14 godz[illegible] wykładów i 2 do 6 godzin demonstracyi.

Uczest[illegible] zgłoszą, [illegible] kursu, [illegible] powyższe pow[illegible] są wyliczone. Liczba uczestników ograniczona jest do 40. Prośby o przyjęcie na kurs, opatrzone potwierdzeniem ze strony Zarządu Kółka, że zgłaszający się jest jego członkiem, należy wnieść natychmiast do Zarządu powiatowego Kółek rolniczych w Krakowie, na ręce p. dra Sebastyana Stafieja (Rada powiatowa, ul. Pijarska l. 1) najpóźniej do dnia [illegible] stycznia 1908 r. Szczegółowy program kursu otrzymają zgłaszający się wraz z zawiadomieniem o przyjęciu natychmiast po dniu 8 stycznia 1908 r.

Starostwa galicyjskie otrzymały [illegible] namiestnictwa wykaz wszystkich konsulów austryackich w Ameryce z dokładnymi adresami konsulów. Ktoby więc miał interes do konsula, [illegible] adresu poinformować w każdem starostwie.

W sprawie emigracyi. Ministeryum spraw wewnętrznych [illegible] komunikat, ostrzegający przed emigracyą do Argentyny. Argentyna od dwóch lat jest blisko jest przepełniona emigrantami, którzy zdani tam nieraz na najgorszą nędzę. Kilkadziesiąt tysięcy emigrantów wsk[illegible] finansowego i zastoju przemysłowego stra[illegible] w Argentynie zarobek; że stamtąd nie wracają, [illegible] tego jest fakt, że nie mają nawet pieniędzy na powrót. W roku ubiegłym przybyło od stycznia do maja 77.000 emigrantów do Buenos Aires, 40.000 musiało jednak stamtąd w ciągu tego czasu wyjechać. Agenci, namawiający włościan do emigracyi do Argentyny, obiecują emigrantom [illegible] w kwocie 11 koron dziennie; jest to fałsz, bo [illegible] wynosi tam obecnie najwyżej 3—4 koron, a drożyzna się wzmaga. Rękodzielnicy z powodu braku funduszów nie mogą brać się do rzemiosł i muszą się zadowolnić pracą, jaką im urząd pracy argentyński wyznaczy, przyczem zdani są na ostatnią nędzę. Ziemi na kupno w Argentynie jest już bardzo mało, tak, że kolonista, który chciałby się jako tako urządzić, musi mieć najmniej 7.000 pesetów (14.700 koron) gotówki. Warunki więc dla emigrantów są w Argentynie jak najgorsze.

Namiestnictwo ostrzega również obecnie przed emigracyą do Stanów Ameryki północnej, gdzie z powodu przesilenia finansowego pole pracy znacznie się zmniejszyło.

Kartel masarzy. Pisało się już niejednokrotnie o drożyźnie wędlin w Krakowie. Faktycznie jest to rzecz niezrozumiała, że w czasie, kiedy świnie są tanie, wędliny utrzymują się ciągle w tejsamej wysokiej cenie. Przed dwoma laty kilo żywej wagi kosztowało masarza 1 kor. 4 hal. do 1 kor. 17 hal., a kilo szynki kosztowało 4 korony. Obecnie kilo żywej wagi kosztuje zaledwie 74 do 84 halerzy a kilo szynki 4 korony 40 halerzy, czyli, że towar surowy jest znacznie tańszy niż przedtem, a wędliny są o wiele droższe! Masarze wszyscy sprzedają swoje wyroby po jednakiej cenie, tak, że czy się kupuje wędliny w Rynku czy przy ul. Kupa np. wszędzie się musi płacić jednakowo. A przecież sklep w Rynku musi kosztować więcej, aniżeli gdzieś na bocznej ulicy, wobec czego w sklepach mniejszych wędliny powinny być tańsze. Stąd przyczyna, że w Krakowie rozeszły się pogłoski, jakoby [illegible] masarze zawiązali się w kartel, który sobie samowolnie reguluje ceny wędlin i przestrzegania ich [illegible]. Pogłoski znajdują wiarę wśród publiczności i tak drożyzną wszelkich środków żywności znękanej, a budzą rozgoryczenie i oburzenie, zupełnie zresztą zrozumiałe.

Na razie poprzestajemy na zanotowaniu pogłosek. Do sprawy jeszcze powrócimy.

Za obrazę majestatu aresztowano wczoraj na dworcu kolejowym, wracającego z Ameryki Pawła Tołpę, pochodzącego z Dobrownika koło Zbaraża.

Damska garderoba nie zawsze jest bezpieczna. Wczoraj wybrał się na Wolnicę niejaki Wojciech Szumański ze Złoczowa i sprzedawał tam damski płaszcz i żakiet, obydwa w bardzo dobrym gatunku i bardzo porządnie zrobione. Zwróciło to uwagę przechodniów, którzy Szumańskiego oddali w ręce policyi. Aresztowany tłómaczył się, że rzeczy te kupił od nieznanego człowieka w Oświęcimiu, ponieważ jednak prawdopodobniejszem jest przypuszczenie, że płaszcz [illegible] i żakiet pochodzą z Krakowa lub Podgórza prędzej, aniżeli z Oświęcimia, zatrzymano je wraz z Szumańskim w państwowym przytułku dla zbaczających [illegible] cnoty przy ul. Kanoniczej.

Noworoczne złoto. Parobek z Małych Bronowic, Paweł Szeniech, przybył na Nowy Rok do Krakowa, a sądząc, że Krakowianie po Sylwestrze dadzą się porządnie brać na kawał, zaoferował kilku przechodniom kupno złotego pierścionka. Pierścionek był wprawdzie żółty, ale przy złocie może nigdy się nawet nie znajdował. Krakowianie pomimo noworocznego nastroju, poznali się na metalowym złocie i oddali Szeniecha w ręce policyi. Ładnie biedak zaczął rok nowy...

Sylwestrowa fantazya zawiodła wczoraj pod [illegible] legraf murarza Michała Gregorskiego z Ludwinowa. Wyszedł on sobie wieczorem z restauracyi Benes[illegible] przy moście podgórskim i zobaczył niejakiego Band[illegible] godzącego właśnie fiakra. Podszedł tedy do niego [illegible] zażądał w iście sylwestrowy sposób papierosa, a gdy mu go Band odmówił, rzucił się nań i poturbował [illegible] tembardziej, że mu przyszli z pomocą za[illegible] od kielni i kielliszka. Bójka zakończyła [illegible] Gregors[illegible]

ta bójka dużo — bo jak wszedł do aresztu w roku 1907, tak wyszedł dopiero w r. 1908.

Za dziecinny płaszczyk dostał się onegdaj pod telegraf Ludwik Turza. Zwabił go w oknie wystawowym B. Kernerowej na Stradomiu piękny płaszczyk dziecinny, nie oparł się pokusie i płaszczyk ten skradł. Spostrzeżono go jednak i oddano w ręce policyi. Aresztowany tłómaczył się, że płaszczyk sam mu spadł pod nogi, ale policya nie dała temu wiary i zatrzymała go w kozie.

Amator zegarków. Onegdaj przyszedł do sklepu zegarmistrza Abrahama Pempera w Podgórzu 14-letni Antoni Jaworski i chcąc rzekomo wymienić sobie poprzednio u Pempera kupiony zegarek, skradł mu przy sposobności zegarek niklowy. Poszkodowany przyłapał jednak złodzieja na gorącym uczynku i oddał go w ręce policyi.

Złodziejski stróż. W poniedziałek wieczorem aresztowała policya podgórska Jana Muszka, stróża domu przy ul. Wolskiej l. 6 w Podgórzu, który kradł lokatorom z piwnic wszystko co się tylko dało.

Ze spraw podgórskich. Jak się informujemy gmina miasta Podgórza sprzykrzyła sobie już policyę miejską i sam burmistrz dr Maryewski czyni starania w krakowskiej dyrekcyi policyi, o wprowadzenie policyi wojskowej. Z punktu widzenia ustawy, okoliczność ta przyczynić się może do rychlejszego przyłączenia Podgórza do Krakowa.

Z Niepołomic piszą nam: Staraniem tutejszej straży pożarnej ochotniczej pod przew. ks. Józefa Batki odbyły się w niedzielę 29 grudnia w sali „Sokoła“ Jasełka, z następującym programem: „Żłobek“ L. Rydla i „Wóz Drzymały“ J. Rączkowskiego. Przedstawienie wypadło znakomicie. Amatorzy artyści pp.: M. Waligórska, B. Węgrzyn, W. Waligórska, K. Kasperowski, St. Wojtal, Wł. Kalicki, J. Trzos i Fr. Wanko (prezes) odegrali swe role prawdziwie artystycznie. Pp. A. Siwek, pny Szymlówna, H. Marszałek, P. Janczyk, L. Waligórski i wogóle wszyscy członkowie dodali starań, aby przedstawienie wypadło jak najlepiej. I powiodło im się. Wieczór wywarł niezwykle podniosłe wrażenie.

Z Biecza piszą nam: W dniu 29 grudnia odbył się w Bieczu przy przepełnionej sali Czytelni kościuszkowskiej, wiec ludowy w sprawie antipolskich przedłożeń rządu pruskiego. Wiec zagaił poseł ksiądz Pastor, miejscowy proboszcz. Po wyborze przewodniczącego p. dra Katyńskiego pp. dr Maciejowski i dr Stanisław Stein, wiecowi referenci, przedstawili zebranym ułożone przez się rezolucye i uzasadnili je w silnych przemowach, piętnując gwałty pruskie. Po krótkiej, ale ożywionej dyskusyi, uchwalił wiec jednomyślnie rezolucyę z wyrazami najwyższego oburzenia z powodu barbarzyństwa rządu pruskiego — podziękowanie wszystkim tym posłom, którzy już to w Radzie państwa austryackiej, już to w delegacyach, protestowali przeciw barbarzyństwu pruskiemu lub sprawie okazali wiele serca — nadto uchwalono bezwzględny bojkot towarów pruskich i postanowiono wezwać zarząd miejscowego koła Tow. pomocy przemysłowej o dołożenie wszelkich starań, by bojkot ten uzyskał realny skutek.

Repertuar teatru miejskiego:

Piątek: „Szkoła“.

Sobota: „Zemsta“.

Niedziela o godz. 3-ciej popoł.: „Cenzor moralności“.

Niedziela o godzinie 7-mej wieczór: „Lelewel“ i „Warszawianka“.

Poniedziałek o godz. 3-ciej popoł.: „Betleem polskie“.

Poniedziałek o godz. 7-mej wiecz.: „Zemsta“.

Z Towarzystwa ogrodniczego. W środę dnia 15 b. m. odbędzie się w sali wykładowej prof. Olszewskiego (gmach chemiczny Uniwersytetu Jagiel.) nadzwyczajne walne zgromadzenie członków Tow. ogrodniczego. Początek o godz. 6 wieczór, w razie braku kompletu odbędzie się posiedzenie o pół godziny później.

Uroczystość opłatka stowarzyszenia „Przyjaźni krakowskiej“ odbędzie się dnia 5 stycznia o godz. 3 popołudniu w domu przy ul. Karmelickiej l. 4, I. p.

Opłatek. Rada Polskiego Kółka Kontuszowego ma zaszczyt podać do wiadomości, iż „Opłatek“ odbędzie się dnia 6 stycznia b. r. o godz. wpół do 1 w południe w lokalu Polskiego Związku Narodowego przy ulicy Karmelickiej L. 4, I. piętro.

Mianowania i przeniesienia. Minister sprawiedl. przeniósł sędziego pow. dra Z. Tałasiewicza z Krościenka do Strzyżowa, zamianował radcę sądu kraj. w Rzeszowie dra Stan. Komorowskiego naczelnikiem sądu pow. w Krzeszowicach, sekretarza E. Jelonka w Krakowie radcą sądu kraj. i naczelnikiem sądu pow. w Mielcu. sędziami powiatowymi adjunktów A. Sinduta w Kętach dla Tyczyna, K. Szotkiewicza w Żmigrodzie dla Zatora, M. E. Kwiecińskiego w Niepołomicach dla Krościenka W. Korotkiewicza w Dukli dla Zakliczyna, Z. Bocheńskiego w Krośnie dla Makowa i H. Bukowskiego w Starym Sączu dla Wiśnicza sekretarzami sądowymi adjunktów dra S. Wierzbickiego w Myślenicach dla Mszany Dolnej, przeniósł substytutów prokuratoryi M. Ujejskiego z Tarnowa i dra M Langa z Rzeszowa do Krakowa i zamianował substytutami prokuratorów adjunktów sądowych dra A. Jendla w Krakowie dla Krakowa, dra M. Skowrońskiego w Krzeszowicach dla Tarnowa i dra Lewandowskiego w krakowskim okręgu sądowym dla Rzeszowa; zamianował prowadzącego księgi gruntowe w Przemyślu W. Bartoszyńskiego dyrektorem ksiąg gruntowych a wicedyrektora ksiąg gruntowych w Krakowie L. Radwańskiego dyrektorem ksiąg gruntowych i naczelnika kancelaryi W. Kielara w Krakowie starszym naczelnikiem kancelaryi z pozostawieniem w miejscu służbowem.

„Gazeta Lwowska“ ogłasza: Wyższy sąd kraj. w Krakowie zamianował auskultantami praktykantów sądowych dra Fr. Długopolskiego i M. Kwasika.

Jasełka na wsi. „Betleem Polskie“ Lucyana Rydla z dodaniem obrzędów miejscowych i tańca, przedstawione będzie w dniach 4, 5 i 6 stycznia w Bronowicach Małych w szkole. Cena miejsc wraz z furmanką tam i napowrót 3 kor. od osoby. Dzieci płacą po 1 kor. Program obejmuje: 1. Taniec Krakowiaków ze śpiewkami 2. Kolendnicy miejscy z ludowemi kolendami. 3. Figury charakterystyczne z „Betleem polskiego“. 4. Akt III. z „Betleem“. 25 procent czystego dochodu na obronę narodową na kresach. Bilety nabywać można w kawiarniach pp. Sauera i Janikowskiego, oraz w sklepie p. Fischera linia A-B.

Składki. Z okazyi Nowego Roku 1908 zamiast rozsyłania powinszowań swoim Szanownym Odbiorcom przeznaczył p. Franciszek Machański, właściciel nadwornej firmy **A Hawełka** w Krakowie: na cele dobroczynne. Dla głodnych dzieci w Krakowie 40 kor. Dla Weteranów 1863/4 30 kor. Dla Herbaciarni ludowej 20 kor. Dla Zakładu sierót pani Zurowskiej 30 kor. Dla Tow. Szkoły ludowej 30 kor. Dla biednych uczniów szkół średnich w Krakowie 40 kor. Na Zakład staruszek i kalek na Blichu 20 kor. Interesanci raczą się zgłosić po odbiór do firmy A. Hawełka w Krakowie.

Dla ociemniałego kolportera Baranowskiego przysłała p. W. Czekańska kor. 2·—

Z Rosyi i zaboru rosyjskiego.

Fabryka bomb. Na folwarku Stalberga pod Sebastopolem wykryto fabrykę pocisków wybuchowych. Znaleziono 57 bomb gotowych, mnóstwo nabojów i przyrządów do wyrabiania bomb. Uwięziono trzy osoby.

Rewolucyoniści w Tyflisie. Onegdaj strzelali rewolucyoniści na ulicach do członków „Związku prawdziwych Rosyan“ i rzucili bombę. Dwie osoby zginęły, kilka odniosło rany.

Krwawe starcie w Kisłowodzku. Onegdaj w nocy zabito komisarza kapitana Bołdyrewa i zraniono stójkowego. Podczas wymiany strzałów kozacy zabili dwóch wykonawców zamachu, dwaj pozostali, doścignięci w mieszkaniu skończyli samobójstwem. — Podczas rewizyi w mieszkaniu tem znaleziono drukarnię tajną, broń i passporty fałszywe.

Zamknięcie szkół Macierzy Polskiej w Królestwie. Zamknięcie prowincyonalnych kół i szkół polskiej Macierzy szkolnej, odbyło się wszędzie spokojnie, bez czynnych protestów ze strony ludności miejscowej. W kilku miejscowościach tylko żądano od przedstawicieli władz okazania rozporządzenia piśmiennego.

Wyrok w procesie o manifest wyborski. W procesie przeciw byłym posłom do Dumy, którzy podpisali manifest wyborski, uwolniono dwóch oskarżonych, zaś wszystkich innych **skazano na więzienie trzy miesięczne.**

Telegramy „Nowin“.

Matura.

Lwów. „Gazeta Lwowska“ ogłasza: Egzamina poprawcze dojrzałości w terminie zimowym odbędą się w dniu 28 stycznia 1908 r.

Noworoczne czułostki.

Wiedeń. Między min. Aehrenthalem a k[illegible] [illegible] Bülowem odbyła się z okazyi N[illegible] [illegible]graficzna wymiana bardzo serdecznych depesz [illegible] powiadająca ścisłemu charakterowi sojusz[illegible] państw.

Rzym. Dzienniki ogłaszają wymianę depe[illegible] dzy Aehrenthalem a Tittonim wyrażając p[illegible] zadowolenie z powodu szczerości i serde[illegible] stosunku obu krajów.

Rozruchy.

Frankfurt. „Frankf. Ztg.“ donosi z Odessy: W gubernii bezarabskiej mają miejsce rozruchy, wywołane ostatniem orędziem ministra spraw wewnętrznych o natychmiastowe ściągnięcie podatków. Przy **krwawem starciu chłopów i policyi** zostało po obu stronach zabitych jedenaście osób, wielu zranionych. Wysłano wojsko.

Rozmaitości.

Przesilenie finansowe mija. Z Wiednia nadchodzi wiadomość, która wywoła uczucie ulgi we wszystkich sferach finansowych i przemysłowych. Kredyt w Wiedniu i Berlinie potaniał. Prawdopodobnie przesilenie finansowe, które ogarnęło cały świat, przeszło już przez swój punkt zwrotny i weszło w znacznie łagodniejsze stadyum. Tylko w Ameryce, która była źródłem przesilenia, nie znać jeszcze zmiany na lepsze. Natomiast nie ma nadziei, aby ceny węgla spadły.

Proces Hardena. W procesie Hardena prokurator w dalszym ciągu swoich wywodów oświadczył, że musi domagać się kary 4-romiesięcznego więzienia dla Hardena, gdyż ten mimo, iż jest bardzo zdolnym dziennikarzem, nie przebierał w środkach walki i cały swój zarzut oparł na podaniach kobiety histeryczki. Wreszcie doniósł prokurator, iż otrzymał list z pogróżką, że na wypadek zasądzenia Hardena, będzie zastrzelony z zasadzki.

Po przemowie radcy sprawiedliwości dra Sello, podniósł Moltke z naciskiem, że w otoczeniu cesarza nie istniała żadna kamaryla.

Obrońcy Hardena domagali się uwolnienia oskarżonego i podtrzymywali zarzuty, jakoby ks. Eulenburg był homoseksualny.

Berlin. Stan zdrowia oskarżonego Hardena tak się pogorszył, że popada w częste omdlenia i nie może brać udziału w rozprawie. Trybunał wysłał do mieszkania Hardena dwóch lekarzy wojskowych, aby się przekonać, czy nie może on stanąć na rozprawie.

Wybuch gazu w gmachu giełdy w Rzymie. — Onegdaj o godz. trzy kwadranse na 4 po południu rozległa się w gmachu giełdy bardzo silna detonacya. Ponieważ właśnie odbywała się likwidacya, w sali giełdy było bardzo wiele osób. Dach szklany zawalił się, a odłamki szkła spadły na obecnych. Dwanaście osób odniosło mniej lub więcej ciężkie obrażenia. Portyer odniósł ciężkie zranienia. Straż pożarna, policya i wojsko przybyły szybko na miejsce i zajęły się przetransportowaniem rannych do szpitala. Zdaje się, że wybuch został spowodowany wydobywaniem się gazu.

Rzym. Portyer gmachu giełdowego, który odniósł zranienia podczas ostatniej eksplozyi gazu zmarł.

Uprowadzenie śpiewaczki dla reklamy. W sobotę wieczorem po przedstawieniu „Fausta“ artystka opery Bel Sorel wyszedłszy z teatru, wsiadła wraz z matką do przywołanej przez portyera teatralnego jednokonnej dorożki. Już po ruszeniu z miejsca zauważyły siedzące w dorożce panie, że na koźle powozu siadł jakiś mężczyzna, nie przeczuwając jednak nic złego, dały się wieść dalej. Po dobrej chwili, wyjrzawszy przez szyby karetki spostrzegły ku wielkiemu zdumieniu, że znajdują się w czystem polu i dorożkarz zamiast na ulicę Badenich zawiózł je gdzieś za miasto.

Bezbronne kobiety poczęły krzyczeć, dorożkarz jednak podciąwszy z całej siły konia, popędził dalej. Pani Bel Sorel miała przy sobie kilka tysięcy koron i kosztowności o wysokiej wartości, było więc widocznem, że szło tu o uplanowany napad rabunkowy. Nie tracąc przytomności, matka pani Sorel wyskoczyła z dorożki i poczęła wołać o ratunek. Usłyszał te krzyki przejeżdżający dorożkarz z Kulparkowa (w te bowiem okolice zawieźli złoczyńcy kobiety) i jakiś pan i pospieszyli napadniętym z pomocą. Dorożkarz widząc nadjeżdżających umknął wraz ze wspólnikiem, ów zaś pan odwiózł przerażone kobiety do domu.

Policya jeszcze nie wykryła dotychczas owego dorożkarza, który odwoził w sobotę p. Bel Sorel.

Tego rodzaju sensacyjną wiadomość przyniosły wszystkie pisma lwowskie. Niepotrzebujemy dodawać, że jest od alfa do omega zmyśloną. P. Bel Sorel potrzebuje mianowicie [illegible] reklamy. Więc dla reklamy została [illegible] uprowadzoną.

Aresztowanie herszta bandy włamywaczy. Z Pragi donoszą: Prokuratorya ogłasza, że aresztowany we Lwowie Waszyński oraz jego wspól[illegible] [illegible] że roz[illegible] [illegible] mia[illegible] [illegible] [illegible]szyńskiemu wniesionem będzie oskarżenie także o morderstwo. Świadkowie przybędą na rozprawę do Galicyi. Policya praska stwierdziła, że Waszyński przedstawiał się w bankach jako inżynier i szukał kapitalistów, przy których pomocy mógłby fabrykować kasy bezpieczne od włamania.

Policya praska stwierdziła, że Waszyński był hersztem bandy włamywaczy międzynarodowych, złożonej z [illegible] do 15 osób. Banda ta dokonała 2 kwietnia 1906 r. kradzieży u jubilera Loevego w Budapeszcie, 30 październik[illegible] [illegible] banku kredytowym w Przemyślu, 3 listopada z. r. w synagodze w Gracu, 12 listopada z. r. w Wiedniu w izraelickim stowarzyszeniu, 6 grudnia z. r. w starostwie w Storożyńcu, 1 grudnia u firmy Schmidt w Czerniowcach, 18 grudnia u kupca w Lublanie, 28 grudnia u kupca w Orsowej.

Przeciw Drzymalitom. Gospodarz Paweł Gackowski w Błądzinie, w powiecie świeckim, który nie otrzymał zezwolenia na pobudowanie domu mieszkalnego na swojej posiadłości, zamieszkał, podobnie jak słynny Drzymała, w wozie cygańskim. Otrzymał jednak od wójta nakaz rozebrania ogniska w tym wozie pod karą egzekucyjną 30 mk. Mimo zażalenia, wysłanego do landrata, przysłał wójt tuż przed wilią sługę, który zażądał od pna Gackowskiego 10 mk. zaliczki na rozebranie ogniska, a gdy mu biedny gospodarz pieniędzy tych nie dał, zafantował mu wóz, oświadczając, że po upływie 1 tygodnia sprzeda go na licytacyi. Można przypuszczać, że społeczeństwo polskie, które zebrało znaczną sumę na poparcie dzielnego Drzymały, nie pozwoli też zginąć i prześladowanemu przez władze germanizacyjne gospodarzowi w Prusiech Zachodnich.

Perły b. następczyni tronu. Znany powszechnie cudowny naszyjnik z pereł, w którym prawie na wszystkich dawnych portretach widzimy byłą arcyksiężnę Stefanię, a obecną hr. Lonyay — został sprzedany za pośrednictwem paryskiego jubilera książęcej parze Colorado-Mannsfeld za cenę 350 tysięcy franków.

Hiszpańskie „Wilki“. Do „Daily Telegraph“ donoszą z Madrytu, że w hiszpańskiej Izbie deputowanych wykryto skandaliczną aferę korupcyjną, w której wielu deputowanych jest skompromitowanych. Deputowani ci nadużywali swego prawa wolnego od porta przesyłania listów i pakietów pocztowych, w ten sposób, że wysyłali pod swem nazwiskiem z parlamentu towary kilku wielkich firm madryckich, z któremi następnie z zyskiem się dzielili. — Jeden z posłów wysłał w ten sposób w ubiegłym miesiącu 20.000 listów. Państwo miało z tego powodu w ostatnich czasach ponieść stratę 5 milionów pesetów.

Pochodnia wodna. W marynarce znaną jest już od pewnego czasu t. zw. pochodnia wodna, której zadaniem jest oświecanie dalekich przestrzeni morza i umożliwienie przez to spostrzegania zbliżających się torpedowców. Pochodnia wodna składa się z metalowego cylindra, zawierającego wytwory chemiczne, które w zetknięciu z wodą wytwarzają acetylen i powodują jego zapalenie się. Cała trudność polegała dotychczas na niemożliwości rzucania tych pochodni na daleką odległość. Teraz jednak udało się skonstruować armatę, którą można wystrzelić takie pochodnie na 3.000 metrów odległości. Podczas wojny pancerniki zarzucają dokoła siebie wielkie koło pochodni wodnych i mogą obserwować, co się dzieje na morzu w obrębie tego koła, przyczem same pozostają dla nieprzyjacielskich okrętów niewidzialnemi.

Pochodnie te bywają rozmaitej wielkości; siła ich światła wynosi od 400 do 3.000 świec, a trwanie światła od 50 minut do 3 godzin.

Po za wojną mogą pochodnie wodne również ważne oddawać usługi, zwłaszcza przy akcyach ratunkowych. Równocześnie z rzuceniem pasa ratunkowego [illegible] się i pochodnię, która w zetknięciu z wodą natychmiast się zapala, oświeca powierzchnię morza i wskazuje rozbitkom pas ratunkowy. Światło pochodni jest tak intenzywne, że widocznem jest w obrębie pięciu mil morskich. Ważną korzyścią jest to, że pochodni tej nie u[illegible] gasi ani burza, ani woda, tak, że [illegible] nie[illegible] w[illegible]. Przytem cena jej nie jest wy[illegible] że wynalazek ten uzyska zapewne [illegible]kie rozpowszechnienie.

Dla zabicia czasu. Ludzie, którzy niema[illegible] do roboty, wynajdują sobie [illegible] rozmaite [illegible]kawe zajęcia. I tak, niejaki p. D[illegible] w Gour[illegible] rzucił się na łupanie orzechów i chwali się [illegible] w przeciągu godziny rozłupie 28[illegible] sztuk. [illegible] to kto potrafi. Pan Clooks, obywatel m. I[illegible] jest najpierwszym na kuli ziemskiej [illegible] kartofli, albowiem w ciągu 7 minut [illegible] 14 [illegible] Berlińczyk Wolging wypala w 2 godzin[illegible] [illegible]gar nie plując i nie [illegible] nic przy tem, a [illegible] [illegible] tak, że nie zgaśnie ani na chwilę. [illegible] [illegible] ostrygi wziął Amerykanin [illegible] w ciągu [illegible] minut otwiera 104 tych [illegible] [illegible] pasna Nicolstl [illegible] [illegible] smarowaniu bułek masłem, że w ciągu 19 godzin — bez przerwy — nasmarował 2007 porcyj. Są to zaprawdę zdumiewające kunszta, tylko szkoda, że niema jakiegoś Nobla, któryby wyznaczył za nie kroclowe nagrody!..

Domy odlewane. Zdaje się już pewnem, że Edisonowi udało się rozstrzygnąć zagadnienie wygodnych i tanich mieszkań dla ubogiej ludności. Wynalazł on sposób — odlewania w żelazne formy domów z cementu. Spodziewa się niebawem w ciągu 24 godzin odlać dom trzypiętrowy. Forma do odlewu domu nie jest stosunkowo droga. Kosztuje [illegible] dolarów, inne potrzebne do tego przyrządy nie więcej jak 15.000 dolarów, a przy pomocy tych aparatów można odlać nieskończoną liczbę domów. — E[illegible] zajęty jest obecnie sporządzaniem modelu i przyrządów, dzięki którym, jeszcze w ciągu bieżącej zimy, odleje duży gmach w dwanaście godzin. Po sześciu dniach zdejmie formę i dom będzie gotowy — ze schodami, łazienką i wszystkiemi urządzeniami. Można w nim będzie zamieszkać niezwłocznie. Odlew dwupiętrowego domu kosztuje 1.000 dolarów.

Jaka będzie pogoda w piątek?

Prognoza wiedeńskiej stacyi meteorologicznej: Pogoda piękna, słabe wiatry, mróz silny, st[illegible] równomiernie się utrzymując.

...owsza książeczka
...o nabożeństwa
...A INTELIGENCYI
ukazała się nakładem
...GARNI KATOLICKIEJ
...ładysława Miłkowskiego
W KRAKOWIE
...św. Jana 6 (Hotel Saski)
TELEFON Nr. 708.
pod tytułem

...mię Ojca i Syna - - -
... i Ducha Św. Amen.

...ych ksiąg oraz z myśli własnej ...zebrane modlitwy przez
...IĄ z HR. FREDRÓW
... hr. Szeptycką.

...i format podłużny dwa wyda... obwódek (4 8 centym). w eleg. ...e, cena 2, 3, 4, 5. 6, 7 i 10 K ...dkami stylowemi na każdej ... (5/10 centym). w eleg. opra...a 3, 4, 6, 8, 11·50, 12·50 i 14 K. ...o należy dołączyć 40 halerzy. ...wszy katalog nakładowy ... się każdemu bezpłatnie i franco. 683b

---

ZAKŁAD
artyst.-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy

naprzeciw cmentarza w w Krakowie posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miej...

1272

Bezpłatnie

udziela niezamożnym ustnie lub pisemnie porady prawnej w sprawach skarbowych dotyczących sporządzania zeznań do wymiaru podatku zarobkowego, osobisto-dochodowego, czynszowego, w sprawie rekursów przeciw wymiarowi tychże podatków; dalej przeciw należytościom prawnym, stemplowym, podatkom spożywczym i dochodowo karnym, wreszcie egzekucyjnemu ściągnięciu powyższych należytości i podatków.
Emer. radca skarbu **W. Dorożewski**
ul. Karmelicka 7 w Krakowie.

Największy wybór
Cukrów i czekoladek
pół kilo 2·40 kor. — poleca
ADAM PIASECKI
ulica Floryańska ... Hotel Dreźdeński, ul. Długa 10 Kraków.
680e

Merkury
Gazeta losowań i handlowa
10. rocznik
Dokładne wykazy wszystkich ciągnień
Popularny dział handlowy i giełdowy
Bezpłatny dodatek w styczniu
Rocznik finansowy
zawierający wykaz niepodjętych wygranych

Prenumerata całoroczna: 3 korony 60 hal.
półroczna 1 kor. 80 hal.
Adres Administr. Kraków, Rynek gł. 5.
1220

PALARNIA KAWY
poleca szczególnie i hurtownie wyborowe gatunki
Kawy palonej
najnowszym i najlepszym sposobem za pomocą „gorącego powietrza" po cenach najniższych.
M. JAWORNICKI.

PIERWSZORZĘDNY
Zakład pogrzebow...
A. Szafrańskiego
ul. Mikołajska l. 16, (skle...
Mieszkanie l. 11. Telefon ...
Dla niezamożnych daleko idące ustępstwa.

...OBNE OGŁOSZENIA

...o 4 halerzy od wyrazu ...imum 50 halerzy.

Poszukiwane.

...a bezdzietnego potrzeba od 15-go stycznia na ulicę ... Nr 39 (dom nowy). Wiadomość ... miejscu. 8

...o sprzedania.

... składająca się z kil... ... samych wybo... ... zaraz do sprze... ...e: w Administracyi ... Kraków, Rynek główny

---

...DY:
...owa 848a
...nowa
...szanych owoców
... handel pod firmą:
WOJCIECH
...KOWSKI
W KRAKOWIE
...ły Rynek, róg ulicy Szpitalnej.

Marmoladę

ze świeżych i zdrowych owoców, wyrabianą na sposób angielski
morelową 8 koron | 1223
malinową 8 „ | za 5 kg.
jabłkową 6 „ |
mieszaną 5 „ |
w ozdobnem blaszanem wiadrze, brutto franko do każdej stacyi pocztowej wysyła za zaliczką
Parowa Fabryka cukrów Brandstadtera we Lwowie.
W Ameryce, Anglii i innych krajach kulturalnych marmolada jako stosunkowo bardzo tania, a przytem nadzwyczaj zdrowa i pożywna, do chleba i różnych potraw bywa używaną.

Kupujcie o 50% taniej
dopóki zapas starczy znane z dobroci zegarki genewskie i wyroby jubilerskie u znanej z rzetelności firmy:
Aleksander Landau Kraków Stradom 2.
Cenniki polskie wysyłam na żądanie darmo. 1184

Rządowo uprawniona
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specyalnych leczn...
pod firmą
K. RZĄCA i CHMURSK...
w Krakowie przy ulicy św. Gertrudy L. 4
wyrabia pod kontrolą Komisyi Przemysł. Tow. Lek. polecone prze... Tow. Wody mineralne sztuczne, odpowiadające składem chemic... wodom: Bilińskiej, Giesshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Maryenbad... Hombug, Kissingen, tudzież Specyalnie lecznicze, jak: Litową, ...mową, Jodową, Żelazistą, Kwaśną, oraz Wody lecznicze ... z przepisu prof. Jaworskiego. 64...
Sprzedaż częstkowa w aptekach i dogueryach. Cenniki na żądanie fr...

Liliowe mydło mleczne Steckenpferd
z fabryki Bergmanna & Co., Drezno i Tetschen nad Łabą
jest i będzie zawsze według nadchodzących codziennie pism dziękczynnych najskuteczniejszym ze wszystkich mydeł leczniczych przeciw krostom i wyrzutom na twarzy, przyczyniającym się do uzyskania i utrzymania delikatnej miękkiej skóry i różowej cery. 656
Na składzie w cenie 80 hal. za sztukę we wszystkich aptekach, drogueryach, perfumeryach, fryzyerniach i składach mydła.

Zakład pogrzebowy
odznaczony najwyższemi nagrodami w Wiedniu i Paryżu
JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza, tuż przy pl. Szczepańskim
Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr. 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 791

Powiatowa Kasa Oszczędnośc...
w Krakowie
podnosi stopę procentow...
od wszystkich wkładek z 4%
na $4\frac{1}{2}$%
i opłaca podatek rentowy z własny... funduszów.

Proszę żądać
darmo i opłatnie
mój bogaty ilustrowany polski cennik zawierający 3000 rys. dobrych i tanich zegarków, przedmiotów złotych i srebr.
Pierwsza Fabryka zegarków
HAN... ...ON...
c. k. nadworny dostawca
w Brüx L. 467 (Czechy).

Prawdziwy szwajcarski system Roskopf A rem. zegarek	K	5·—
Regestrowany „Adler Roskopf" anker rem. zegarek	K	7·—
Niklowy budzik K 2.90, 3 sztuki	K	8·—
Prawdziwy srebrny Remontoar z podwójnych kopertach	K	12·50

Żadne ryzyko. Zmiana dozwolona lub pieniądze z powrotem. 849

---

50 kor. tygodniowo i więcej można lekko zarobić. — Oferty ... do firmy Rudolf Mosse, Praga ...

Najlepsze i najtańsze źródło zakupna!

Proszę uważać! Od moich instrumentów muzycznych nie płaci się cła, bo wszystkie są wyrobami krajowymi. Gwarancya: W razie niezadowolenia wymiana, albo zwrot pieniędzy.
...am najlepsze harmonijki ręczne ... 0 fałdów, 2 registry 50 głosów. Wielkość 31×15½ ... K. 7·90, nr 307..., 10 fałdów, 3 registry, 70 ...ów, wysokość 31×16½ ... nr ... harmonia: Przyjaciel ludu", 10 fałdów, 2 registry ...głosów, z podwójnem brzmieniem i 3-ma rzędami trąbek, wielkość ... K. 7·40. Lepsze harmonijki po K. 9·50, 10·20, 12·—, 14·20, 16·50 ...ej można wybrać z mojego katalogu! Gwarancya za czystą i solidną robotę. Wysyła za zaliczką ck. dostawca dworu
Hans Konrad. Dom wysyłkowy towarów muzycznych w Brüx Nr. 638 (Czechy).
Cenniki z przeszło 3000 ilustr. wysyła każdemu darmo i opłatnie.

Ogłoszenie licytacyi.

...a 15 stycznia 1908 o godz. ... przed południem odbędzie ... w biurze Magistratu w Wie...zce **licytacya** zapomocą pi...mnych ofert zaopatrzonych ...arką stemplową na 1 koronę ... dzierżawę cegielni miejskiej ... Wieliczce składającej się:
... z gruntu (gliny) w obszarze 3 morgów i 1396 kw. sążni;
... 2 szop, 30 m. długich, 8 m. szerokich krytych dachówką;
... budynku mieszkalnego o 4 ubikacyach miesz., sieni i komorze na węgle;
... 1 pieca polowego, ma wysokość 1·70 m. murowanego, krytego;
... 1 studni
... lat 5 t. j. od dnia 16 stycznia 1908 do dnia 1 lutego ...13, zresztą pod warunkami, ...re przeglądać można w go... urzędowych w Magistracie.
... wywołania wynosi kwotę ... **tysiące koron** rocznie ...dyum, które ma być do...one do oferty, 10 procent ...wyż wymienionej ceny wywołania.
...istrat król. górn. wolnego miasta
...iczka, d. 16 grudnia 1907.
Burmistrz:
Fr. ...

Zawiadamiam, że urządziłem salon czesania dla PT. Pań oddzielnie, również przyjmuję **włosowe** roboty. 1255
Zygmunt Lamensdorf
Fryzyer, Kraków Sławkowska 11.

Teatr kinematograficzny
został otwarty dn. 19 grudnia 1907
w Krakowie, Rynek gł. L. 34
Pałac Spiski I p.
Urządzenie z najnowszym komfortem...
Cena ... 0·50, 1·—, 1·50
Loża na 5 osób 8·— kor.
Dziennie 3 przedstawienia od godz. 5 pop. do 10-tej wiecz.
W skład programu wchodzą obrazy mówiące i śpiewające przez artystów opery paryskiej.
Dyrekcya.
1254

Zygmunt Ślimakowski
Kraków, Rynek Linia A—B obok głównej trafiki
poleca
Nowości na Karnawał.
Sklep w niedzielę i święta zamknięty. 1100

Mam zaszczyt donieść PT. Publiczności, ... na sezon obecny i karnawałowy zaopatrzyłem ... zakład kostyumowy dla teatrów amatorskich i z... baw kostyumowych i wypożyczam takowe ta... w mieście jak i na prowincyę po umiarkowanyc... cenach.

Ubrania gotowe krakowskie
dla dzieci i dorosłych, damskie i męskie są w zakładzie do nabycia.
Z poważaniem 904
Ludwik Rozwadowicz
kostyumer teatru miejskiego
Kraków, ulica Stolarska l. 13, II-gie piętro.

Baszliki
rosyjskie
posiada na składzie w wielkim wyborze
W. SZNAJDROWICZ
Kraków, Rynek Linia A—B L. 45, I p. 10

Poselska 15
Znakomite
Pączki po 6 h.
cały dzień i codziennie świeże
poleca
Fabryka cukrów i herbatników ciast i tortów, prowadzona pod osobistym zarządem
R. PIECZARKI, w KRAKOWIE,
Poselska 15
5

Najlepsze budziki
registrowanej marki
„Adler-Roskopf-Alarm"
tylko w mojej firmie do nabycia.

3-letnia pisemna gwarancya. — W razie niezadowolenia zwracam pieniądze. —

Z 1 dzwonkiem, stalowy anker z zatrzymywaczem	K.	3·80
Z tarczą świecącą w nocy		4·20
Z 2 dzwonkami, stalowy anker z zatrzymywaczem		4·40
Z tarczą świecącą w nocy		4·80
Budzik konkurencyjny		2·90
Z tarczą świecącą w nocy		3·30

3-letnia pisemna gwarancya.
W razie niezadowolenia zwracam pieniądze.
Wysyła za zaliczką
HANNS KONRAD
ck. dostawca dworu w Brüx nr. 696.
Proszę żądać mojego katalogu głównego, zawierającego 3000 ilustracyi za darmo i opłatnie.

Senzacyjna nowość! Orkiestra w kieszeni!

Kilka takich instrumentów jest w stanie utworzyć formalną orkiestrę.
Nr 2471. Instrument stanowi ustna harmonijka z 10 otworami a 20 tonami oraz bębenkiem do akompaniamentu. **Cena instrumentu** w eleg. kartonowem opakowaniu **2 k. 50 h.** Nr 2272. Takiż instrument o 16 otworach [32 tonach] z tonacyą tremolową w ozdobnem opakowaniu 3 kor. Każdy może grać bez nauki. **Wysyłkę za** poprzedniem nadesłaniem gotówki lub za zaliczką uskutecznia c. k. dostawca dworu **HANNS KONRAD Dom wysyłkowy towarów muzycznych w Brüx Nr. 640.** (w Czechach). Bogato ilustrowany polski cennik, zawierający przeszło 3000 rysunków, wysyła fabryka na żądanie darmo i opłatnie. 996

Wina węgierskie.

...ne i białe, pod gwarancyą ... przyjemne i zdrowe, do... 34-litrowych beczułkach ... także próbne w beczuł...kach po $4\frac{1}{4}$ litra jak następuje:

... zł. 12	$4\frac{1}{4}$ l. zł.	1·75
„ 14	„	2·—
„ 17	„	2·30
„ 19	„	2·50
„ 21	„	2·75
...ecznicze	$4\frac{1}{4}$ l.	4·90

STORY 711
patyczkowe, żaluzye deszczułkowe, rolety płócienne z samozwijaczem prawdziwie amerykańskim najlepszej jakości po bardzo przystępnych cenach, poleca
fabryka rolet i żaluzyj pod ...
Władysław PĘDZIWIAT
Kraków, Zwierzyniecka 8.

Nowa rewolucya
w dziedzinie zegarmistrzowstwa pozwala mi bez obawy
KATASTROFY 1183
sprzedawać zegarki prawdziwe genewskie poniżej cen fabrycznych z trzechletnią pisemną gwarancyą.

Niklowy S. Roskopf **patent** z łańcuszkiem niklowym	kor. 5·—
Budzik amerykański z dzwonkiem stalowym	„ 2·80
z tarczą świecącą w nocy	„ 3·60
Srebrny S. Roskopf patent o 3 silnych kopertach	„ 15·50
Zegar pendułowy (miniatur.) bijący całe i pół godziny z wieżowym dzwonem	9·50

dostać można tylko u firmy:
Józef Feil, Kraków, Grodzka 60
...kie cenniki bogato ilustrowane wysyła na żądanie darmo.

PRECZ Z HA-KA-TĄ!
LEUKODERMA
lepszą jest od pruskiej „KALODERMY"
gładzi ręce natychmiast, nie tłuści, ... piecze, schnie w tej chwili.
Skład i wyrób
J. Wiśniewski & K. Jędrzejowski
Droguerya
Kraków, Stradom 7.
Do nabycia wszędzie.